

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Modriča
za period 01.01 – 31.12.2022. godine**

Broj: RV046-23

Banja Luka, 28.07.2023. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
	4. Nabavke.....	12
	5. Priprema i donošenje budžeta	13
	6. Finansijski izvještaji	14
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	14
	6.1.1. Prihodi i primici.....	14
	6.1.2. Rashodi i izdaci	15
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	19
	6.1.4. Neto finansiranje.....	19
	6.1.5. Razlika u finansiranju	19
	6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima	19
	6.2. Bilans uspjeha	19
	6.2.1. Prihodi.....	19
	6.2.2. Rashodi.....	20
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	20
	6.3. Bilans stanja	20
	6.3.1. Aktiva	20
	6.3.2. Pasiva.....	24
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	27
	6.4. Bilans novčanih tokova	27
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	28
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	28
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	28

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Modriča koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Modriča istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. ovog Izvještaja:

Opština Modriča prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2022. godinu nije izvršila konsolidaciju kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer nije izvršeno uključivanje neto imovine, odnosno kapitala iz bilansa stanja javnih ustanova i preduzeća koji su pod njenom kontrolom ili značajnim uticajem u konsolidovani bilans stanja.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Rashodi stručnih usluga su precijenjeni, a nematerijalna proizvedena imovina potcijenjena za iznos od 87.720 KM, jer su ulaganja za izradu elaborata Šumskoprivredne osnove za šume u privatnoj svojini na području opštine Modriča evidentirani kao rashodi, što nije u skladu sa članom 24. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opštine su precijenjene, a rashodi za usluge finansijskog posredovanja potcijenjeni za iznos od 31.457 KM, jer je Javna ustanova Centar za socijalni rad Modriča provizije po osnovu ugovora sa Poštama Srpske a.d. Banja Luka za isplate prava putem poštanskih uputnica iskazala kao doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opština, što nije u skladu sa članom 92. stav (8), odnosno članom 96. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.1. ovog Izvještaja:

Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza, kao i obaveze po osnovu kamata na primljene zajmove i kamata na obveznice precijenjeni su za iznos od 222.006 KM po osnovu unaprijed obračunate kamate na finansijske obaveze Opštine Modriča (kreditne i obaveze po osnovu emitovanih obveznica), što nije u skladu sa članom 69. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, odnosno sa članom 93. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Revalorizacione rezerve su potcijenjene za ukupan iznos od 94.881 KM, dok su ostali prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijski rezultat ranijih godina precijenjeni za 70.827 KM, odnosno 24.054 KM jer je povećanje vrijednost učešća Opštine Modriča u akcijskom kapitalu a.d. "Vodovod i kanalizacija – Modriča" Modriča i a.d. "Komunalac – Modriča" Modriča vršeno na osnovu podataka sa Banjalučke berze hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka povećanjem pozicija prihoda, što nije u skladu sa članom 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Opština Modriča je izdala u zakup određeni broj stanova u svom vlasništvu. Navedena imovina Opštine nije iskazana kao investiciona imovina, što nije u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.2.2. ovog Izvještaja:

Dugoročno razgraničeni prihodi su precijenjeni a prihodi po osnovu pomoći u naturi, odnosno neraspoređeni rezultat ranijih godina su potcijenjeni za iznos od 53.729 KM, jer Javna ustanova Centar za socijalni rad Modriča nije vršio ukidanja dugoročnih rezervisanja za donirano vozilo, kako je to propisano članom 109. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje Opštine Modriča za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Modriča za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom

izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako pojedinačno ili zajedno mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Glavni revizor

Banja Luka, 28.07.2023. godine

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Modriča za 2022. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Modriča za 2022. godinu su u svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Radni odnos na određeno vrijeme kod dvoje zaposlenih zbog privremeno povećanog obima posla trajao je duže od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave, kojim je propisano da se radni odnos na određeno vrijeme zbog privremeno povećanog obima posla može zasnovati najduže do šest mjeseci u toku jedne kalendarske godine.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

U postupcima nabavke dodatnih radova u predmetima „izgradnja II faze građevinskog objekta gradskog bazena u Modriči“, „adaptacija opštinske zgrade u ulici Petra Kočića u Modriči“ i „obilježavanje horizontalne saobraćajne signalizacije u Modriči u 2022. godini“ izvršene su bez provedenih postupaka javnih nabavki u ukupnom iznosu od 178.490 KM, što nije u skladu sa članom 18. stav (1) i 24. stav (1) Zakona o javnim nabavkama. Takođe, ugovorni organ nije donio odluku o pokretanju javne nabavke za dodatne radove.

Izbor najpovoljnijeg ponuđača u predmetu nabavke uglja i opreme za video nadzor u opštini Modriča, kao i dodjela ugovora po tim nabavkama izvršeni su na osnovu neprihvatljive ponude, odnosno cijena iz ponude je veća od procijenjene vrijednosti iz tenderske dokumentacije, što nije u skladu sa članom 68. stav (4) pod i) Zakona o javnim nabavkama.

Usluge čišćenja i dezinfekcije ulica, trotoara i parkinga u prvoj polovini 2022. godine izvršene su bez provedenog postupka nabavke u vrijednosti od 167.957 KM, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama. Za drugu polovinu 2022. godine u postupku nabavke istih usluga izbor najpovoljnijeg ponuđača i dodjela ugovora izvršeni su na osnovu neprihvatljive ponude, odnosno cijena iz ponude je veća od procijenjene vrijednosti iz tenderske dokumentacije, što nije u skladu sa članom 68. stav (4) pod i) Zakona o javnim nabavkama.

Nisu provedeni postupci javnih nabavki i nisu zaključeni ugovori povodom obilježavanja Dana opštine Modriča za nabavke roba i usluga u najmanjem iznosu od 35.021 KM, što nije u skladu sa članom 6. i 90. pomenutog zakona.

U postupku realizacije okvirnih sporazuma u 2022. godini za nabavke radova na sanaciji/nasipanju makadamskih ulica i lokalnih puteva na području Opštine Modriča nisu

zaključeni pojedinačni ugovori prema uslovima iz okvirnog sporazuma, što nije u skladu sa članom 32. stav (6) zakona.

Nabavke geodetskih usluga izvršene su putem tri direktna sporazuma za koje su zaključeni ugovori u vrijednosti od 17.950 KM čime je izvršeno dijeljenje nabavki, što nije u skladu sa članom 14. stav (1), 15. stav (7) i 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Javna ustanova Centar za socijalni rad Modriča nema usvojen interni akt kojim bi se utvrdila visina i način ostvarivanja prava na lična primanja zaposlenih. Postojeća Odluka o razvrstavanju poslova po grupama složenosti poslova i utvrđivanje koeficijenata za obračun plate i drugih primanja zaposlenih u navedenoj javnoj ustanovi nije usklađena sa članom 18. stav (6) i članom 19. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

Pravilnikom o obračunu plata i drugih ličnih primanja radnika u Javnoj predškolskoj ustanovi „Naša radost“ Modriča iz aprila 2022. godine utvrđene su platne grupe i platni koeficijenti koje se razlikuju u odnosu na propisane članom 15. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske.

Za dodijeljena sredstava granta udruženjima građana, sportskim organizacijama i udruženjima i etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima Opština Modriča nije utvrdila kriterijume za raspodjelu sredstava grantova i sa korisnicima granta nisu potpisani ugovori. Pojedini korisnici grantova nisu dostavljali izvještaje o namjenskom utrošku sredstava granta kako je predviđeno članom 83. stav (2) Statuta opštine Modriča.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja načelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Modriča obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Modriča.

Banja Luka, 28.07.2023. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja uključuju entiteti koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) računovodstveni tretman vrijednosti elaborata Šumskoprivredne osnove za šume u privatnoj svojini na području opštine Modriča uskladi sa članom 24. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 4) klasifikacija rashoda po osnovu provizije za isplate putem poštanskih uputnica vrši u skladu sa članom 92. stav 8. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 5) u okviru pozicije kratkoročnih razgraničenja evidentiranja vrše u skladu sa članom 68. stav (3) i 69. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, odnosno članom 93. stav (1) i (2), članom 106. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 6) povećanje vrijednosti kapitala entiteta koji su pod značajnim uticajem Opštine vrši u skladu sa članom 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 7) stalna imovina koja se izdaje u zakup iskazuje kao investiciona imovina u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 8) izvrši reklasifikacija ulaganja sa pozicije željezničkih pruga na poziciju ostalih ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi u skladu sa članom 40. i 41. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 9) priznavanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima koju koristi vrši u skladu sa paragrafom 14. i 21. MRS-JS 17 – Nekretnine postrojenja i oprema,
- 10) u skladu sa članom 109. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike vrši ukidanje dugoročnih rezervisanja za donirano motorno vozilo srazmjerno obračunatoj amortizaciji,
- 11) na pozicijama vanbilansne evidencije evidentiraju poslovni događaji koji nemaju direktnog uticaja na obaveze već predstavljaju mogućnost za takav uticaj u budućnosti u skladu sa članom 92. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 12) za sudske sporove za koje je na osnovu procjena pravnih zastupnika izvjesno da će biti presuđeni na teret Opštine vrše rezervisanja u skladu sa članom 82. stav (3) i

(5) i članom 84. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa odredbama člana 59. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, kao i člana 5. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 2) trajanje radnog odnosa za zaposlene na određeno vrijeme uskladi sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,
- 3) planiranje, provođenje i izbor postupaka javnih nabavki vrši u skladu sa članom 6, 14, 15, 18, 24, 32, 68, 87. i 90. Zakona o javnim nabavkama,
- 4) odluke o utvrđivanju visine osnovne plate funkcionera u opštinskoj upravi donesu u skladu sa članom 17. stav 6) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave,
- 5) program zajedničke komunalne potrošnje utvrđuje na način propisan članom 2. i 21. Zakonom o komunalnim djelatnostima,
- 6) donesu interni akti kojima bi se definisala pravila i kriterijumi za raspodjelu sredstava granta, te da se dostavljaju izvještaji o namjenskom utrošku sredstava granta u skladu sa članom 83. stav (2) Statuta opštine Modriča,
- 7) vrši objavljivanje izvještaja o stanju duga i garancijama u skladu sa članom 72. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske.

Preporučuje se Skupštini opštine da se:

- 8) donese Strategija razvoja lokalnih puteva i ulica u naselju u skladu sa članom 13. Zakona o javnim putevima, kao i Program razvoja sporta i kategorizaciju sportova i sportista u skladu sa članom 119. i 136. stav (4) Zakona o sportu.

Preporučuje se direktoru Javne ustanove Centar za socijalni rad Modriča da obezbijedi da se:

- 9) prava zaposlenih po osnovu zarada usklade sa pravima koja su definisana članom 18. i 19. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

Preporučuje se direktoru Javne predškolske ustanove „Naša radost“ Modriča da se:

- 10) platne grupe i platni koeficijenti utvrđeni Pravilnikom o obračunu plata i drugih ličnih primanja radnika usklade sa propisanim u članu 15. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Odluka o usvajanju Rebalansa budžeta i Odluka o izvršenju rebalansa budžeta Opštine Modriča za 2022. godinu,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave,
- Zakon o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama,
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave,
- Zakon o komunalnim djelatnostima,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima lokalne samouprave Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga,
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Modriča (u daljem tekstu: Opština) je teritorijalna jedinica lokalne samouprave i zauzima površinu od 363 km². Prema popisu stanovništva iz 2013. godine područje Opštine je naseljavalo 24.490 stanovnika. Opština je teritorijalno organizovana u 24 mjesne zajednice.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 97/16, 36/19 i 61/21), Statutom i drugim važećim propisima kojima su utvrđena područja odgovornosti, nadležnosti organa i načina finansiranja Opštine.

Organi Opštine su Skupština opštine i načelnik Opštine. Skupština opštine koju čine 27 odbornika je organ odlučivanja i kreiranja politike opštine, a načelnik opštine zastupa i predstavlja Opštinu, nosilac je izvršne vlasti, rukovodi radom Opštinske uprave i odgovoran je za njen rad.

Opština je za 2022. godinu svrstana u kategoriju srednje razvijenih jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/21). Sredstva za rad Opštine u 2022. godini najvećim dijelom su obezbijeđena iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova i transfera između različitih jedinica vlasti.

Opština posluje u sistemu trezorskog poslovanja (SOFI), a u Glavnoj knjizi trezora Opštine (u daljem tekstu: GKT), u okviru fonda 01 (budžet u užem smislu), fonda 03 (fond grantova) i fonda 05 (fond za posebne projekte) evidentirane su finansijske transakcije Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika.

U 2022. godini iz budžeta Opštine finansirani su Skupština opštine, mjesne zajednice, opštinska uprava i niži budžetski korisnici – javne ustanove Centar za socijalni rad Modriča, Razvojna agencija opštine Modriča, Turistička organizacija „Modriča“, Javna predškolska ustanova „Naša radost“ Modriča i Javna ustanova Srednjoškolski centar „Jovan Cvijić“ Modriča koja se djelimično finansira iz budžeta Opštine.

Revizijom su obuhvaćeni konsolidovani godišnji finansijski izvještaji Opštine koji uključuju finansijske informacije Opštinske uprave i naprijed navedenih javnih ustanova na osnovu evidencija iz glavne knjige trezora.

Skupština opštine je u 2017. godini usvojila Strategiju razvoja opštine Modriča 2017 – 2026. godina („Službeni glasnik opštine Modriča“, broj 8/17).

Opština je u zakonom propisanom roku dostavila primjedbe na nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji i iste su djelimično uvažene u smislu preformulacije i izostavljanja dijela teksta u izvještaju. Dostavljene primjedbe nemaju uticaja na dato mišljenje.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je finansijsku reviziju Opštine za period 01.01 – 31.12.2019. godine i sačinila Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji Opštine Modriča u kojem je, u cilju prevazilaženja utvrđenih nepravilnosti, dato ukupno 14 preporuka. Opština je u septembru 2020. godine donijela i usvojila plan mjera otklanjanja nepravilnosti po pomenutom revizijskom izvještaju u kojem su navedene planirane aktivnosti i mjere za otklanjanje uočenih nedostataka, nosioci aktivnosti i rokovi realizacije planiranih mjera.

Od ukupnog broja preporuka šest nije provedeno, dok su ostale preporuke provedene. Preporuke koje nisu provedene odnose se na to da se donese Strategija razvoja lokalnih puteva i ulica u naselju u skladu sa članom 13. Zakona o javnim putevima, kao i Program razvoja sporta i kategorizacija sportova i sportista u skladu sa članom 10. i 19. Zakona o sportu (tačka 3. izvještaja), popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (tačka 3. izvještaja), postupci javnih nabavki putem direktnog sporazuma provode u skladu sa članom 90. Zakona o javnim nabavkama (tačka 4. izvještaja), Konsolidovani bilans stanja sačinjava u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačka 6. izvještaja), donesu interni akti kojima bi se definisala jasna pravila i kriterijumi za raspodjelu sredstava granta, te da se dostavljaju izvještaji o namjenskom utrošku sredstava granta (tačka 6.1.2.1. izvještaja) i priznavanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa paragrafom 14. i 21. MRS-JS 17 – Nekretnine postrojenja i oprema (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Opštine djelimično su definisani postojećim internim aktima (Statut Opštine Modriča, Poslovnik o radu Skupštine opštine, Odluka o osnivanju Opštinske uprave Modriča, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave Modriča, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima i ostali). Odlukom o osnivanju i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta uređena je unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, kao i ostala pitanja bitna za rad i funkcionisanje Opštinske uprave.

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta zaposlenih u Opštinskoj upravi Modriča (Službeni glasnik opštine Modriča“, broj: 12/21, 20/21 i 5/22) uređena je unutrašnja organizacija, nazivi organizacionih jedinica i djelokrug poslova i zadataka, sistematizacija radnih mjesta, ukupan broj radnih mjesta, nazivi radnih mjesta, opis poslova sa potrebnim brojem radnika i posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa, potreban broj izvršilaca, pravila raspoređivanja zaposlenih, javnost rada i druga pitanja od značaja za unutrašnju organizaciju.

Navedenim pravilnikom sistematizovano je ukupno 78 radnih mjesta sa 98 izvršilaca, dok je Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici sistematizovano 5 radnih mjesta sa ukupno 16 izvršilaca, što je ukupno 83 radna mjesta sa 114 izvršilaca. Na dan 31.12.2022. godine u Opštinskoj upravi je bilo zaposleno 98 izvršilaca (88 na neodređeno i 10 na određeno vrijeme). Funkcioneri Opštine su u radnom odnosu i obavljaju svoju funkciju sa statusom zaposlenog u mandatnom periodu. U toku 2022. godine u radni odnos na neodređeno vrijeme nakon provedene procedure javnog konkursa za popunu upražnjenih radnih mjesta službenika primljena su četiri izvršioca, tri službenika i jedan namještenik.

Radni odnos na određeno vrijeme kod dvoje zaposlenih zbog privremeno povećanog obima posla je trajao duže od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 97/16), kojim je propisano da se radni odnos na određeno vrijeme zbog privremeno povećanog obima posla može zasnovati najduže do šest mjeseci u toku jedne kalendarske godine.

U postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa navedenim zakonom, načelnik opštine je imenovao lice zaduženo za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole. Takođe, imenovana je radna grupa za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole, donesen je plan za uspostavljanje i razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu, sačinjen

je godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2022. godinu, donesena je knjiga poslovnih procesa (definisana ukupno 23 procesa) i registar rizika (za svaki od definisanih procesa), donesena je strategija upravljanja rizicima (u decembru 2022. godine – na period od tri godine), sačinjena je Izjava u vezi sa dostignutim stepenom razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2022. godinu, sačinjena Izjava o planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2022. godinu.

Sistem internih kontrola Opštine definisan Pravilnikom o internoj kontroli (iz decembra 2005. godine) nije u potpunosti usklađen sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16), što nije u skladu sa članom 59. pomenutog zakona. Pravilnikom o internoj kontroli u Opštini nisu definisani postupci nadgledanja (monitoringa), kojim će se obezbjeđivati permanentno održavanje kvaliteta izvođenja sistema internih kontrola. U Opštini nije uspostavljena jedinica interne revizije, iako u skladu sa članom 19. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske Opština ispunjava dva (od tri) uslova za uspostavljanje navedene jedinice.

Skupština opštine nije donijela Strategiju razvoja lokalnih puteva i ulica u naselju, što nije u skladu sa članom 13. stav (4) Zakona o javnim putevima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 89/13). Skupština opštine nije donijela Program razvoja sporta i kategorizaciju sportova i sportista, što nije u skladu sa članom 119. i 136. stav (4) Zakona o sportu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 79/20).

U skladu sa odlukom o redovnom godišnjem popisu imovine, potraživanja i obaveza Opštine na dan 31.12.2022. godine i rješenjem o formiranju komisija za popis izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem utvrđeno je da kod Opštinske uprave popis imovine i obaveza nije u potpunosti obavljen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16), jer postoji imovina koja nije popisana, koja se koristi i ista nije priznata u poslovnim knjigama, što nije u skladu sa članom 2. tačka 2) pomenutog pravilnika. Izvještaji o popisu ne sadrže informacije o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji, niti o radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, kao i uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačka 2) i 3) navedenog pravilnika.

U postupku provođenja revizijskih aktivnosti utvrđeno je da pojedini ulazni računi nisu adekvatno kontrolisani, što nije u skladu sa članom 5. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 115/17 i 118/18). Podaci sa takvih dokumenata su uneseni u poslovne knjige a da prethodno u pisanom obliku nije potvrđeno da je knjigovodstvena isprava potpuna, istinita, računski tačna i da odražava suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi.

Na osnovu gore navedenog, kao i uočenih nepravilnosti koje su obrazložene u tačkama 6, 6.1.2.1, 6.3.1.1, 6.3.1.2, 6.3.2.2, 6.3.3. i 6.6. izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način koji bi obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **trajanje radnog odnosa za zaposlene na određeno vrijeme uskladi sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,**
- **uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa odredbama člana 59. Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,**

kao i članom 5. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,

- **popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.**

Preporučuje se Skupštini opštine da se donese Strategija razvoja lokalnih puteva i ulica u naselju u skladu sa članom 13. Zakona o javnim putevima, kao i Program razvoja sporta i kategorizaciju sportova i sportista u skladu sa članom 119. i 136. stav (4) Zakona o sportu.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki opštine Modriča za 2022. godinu planirane su nabavke ukupne vrijednosti od 4.991.659 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu PDV), od čega se 24 postupka odnose na nabavke radova u vrijednosti od 4.210.659 KM, 21 postupak nabavke usluga u vrijednosti od 628.500 KM i 10 postupaka nabavke roba u vrijednosti od 152.500 KM.

Od planiranih 55 postupaka javnih nabavki Opština nije provela 20 postupaka u vrijednosti od 462.463 KM. Opština je kroz posebne odluke o pokretanju postupka provela još 72 postupka nabavki u vrijednosti od 2.502.387 KM, od čega osam otvorenih postupaka, osam postupaka putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, 53 postupka putem direktnog sporazuma, dva postupka nabavke usluga iz aneksa 2, dio B i jedan postupak izuzeća po članu 10 Zakona o javnim nabavkama.

Opština je provela postupke javnih nabavki nabavki ukupne procijenjene vrijednosti od 7.031.513 KM i zaključila ugovore u vrijednosti 6.314.323 KM.

Revizijskim ispitivanjima obuhvaćene su nabavke u vrijednosti od 4.690.786 KM, od čega sedam otvorenih postupaka u vrijednosti od 4.427.901 KM, četiri konkurentska zahtjeva za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 127.757 KM, jedna nabavka usluga iz aneksa 2, dio B u vrijednosti od 70.000 KM i 11 direktnih sporazuma u vrijednosti od 65.128 KM, što čini oko 67% u odnosu na ukupnu procijenjenu vrijednost nabavki.

U postupcima nabavke dodatnih radova u predmetima „izgradnja II faze građevinskog objekta gradskog bazena u Modriči“, „adaptacija opštinske zgrade u ulici Petra Kočića u Modriči“ i „obilježavanje horizontalne saobraćajne signalizacije u Modriči u 2022. godini“ izvršene su bez provedenog odgovarajućeg postupka javne nabavke, na osnovu zaključenih aneksa ugovora u ukupnom iznosu od 178.490 KM, što nije u skladu sa članom 24. stav (1) Zakona o javnim nabavkama. Ugovorni organ nije donio odluku o pokretanju javne nabavke za dodatne radove i nije proveo odgovarajući postupak nabavke, što nije u skladu sa članom 18. stav (1) i članom 24. stav (1) navedenog zakona. Vrijednost dodatnih radova u pomenutim nabavkama ne prelazi 20% od vrijednosti osnovnog ugovora. Za svaku nabavku dodatnih roba, usluga i radova ugovorni organ je dužan provesti odgovarajući postupak propisan zakonom.

Izbor najpovoljnijeg ponuđača u predmetu nabavke uglja, opreme za video nadzor i usluga čišćenja i dezinfekcije ulica, trotoara i parkinga u opštini Modriča, kao i dodjela ugovora po tim nabavkama izvršeni su na osnovu neprihvatljive ponude, odnosno cijena iz ponude koja je veća od procijenjene vrijednosti iz tenderske dokumentacije, što nije u skladu sa članom 68. stav (4) pod i) Zakona o javnim nabavkama.

Nabavke usluge čišćenja i dezinfekcije ulica, trotoara i parkinga u Opštini izvršene su bez provedenog postupka javne nabavke u vrijednosti od 167.957 KM, što nije u skladu sa članom 6. Zakona. Takođe nisu provedeni postupci javnih nabavki i nisu zaključeni ugovori povodom obilježavanja Dana opštine Modriča za nabavke roba i usluga u najmanjem iznosu od 35.021 KM, što nije u skladu sa članom 6. i 90. pomenutog zakona.

Za nabavke radova na sanaciji/nasipanju makadamskih ulica i lokalnih puteva na području Opštine na osnovu otvorenog postupka u maju 2022. godine zaključena su tri okvirna sporazuma ukupne vrijednosti od 542.427 KM na period 2022-2024. godina. U postupku realizacije okvirnih sporazuma u 2022. godini nisu zaključeni pojedinačni ugovori prema uslovima iz okvirnog sporazuma, što nije u skladu sa članom 32. stav (6) zakona.

Nabavke geodetskih usluga izvršene su putem tri direktna sporazuma za koje su zaključeni ugovori u vrijednosti od 17.950 KM čime je izvršeno dijeljenje nabavki, što nije u skladu sa članom 14. stav (1), 15. stav (7) i 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Opština je u 2022. godini provodila nabavke putem direktnog sporazuma bez donesenog Pravilnika o postupku direktnog sporazuma, što nije u skladu sa članom 90. Zakona o javnim nabavkama (koji je bio na snazi do 10.12.2022. godine).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se planiranje, provođenje i izbor postupaka javnih nabavki vrši u skladu sa članom 6, 14, 15, 18, 24, 32, 68, 87. i 90. Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine Modriča je 01.12.2021. godine donijela Odluku o usvajanju budžeta opštine Modriča za 2022. godinu u iznosu od 12.559.500 KM i Odluku o izvršenju budžeta opštine za 2022. godinu. Odluka o usvajanju rebalansa budžeta opštine Modriča i Odluka o izvršenju rebalansa za 2022. godinu u iznosu od 19.662.500 KM donesena je 14.11.2022. godine ("Službeni glasnik opštine Modriča" broj 12/22).

Rebalansom budžeta planirani su budžetski prihodi u iznosu od 13.639.700 KM, primici od nefinansijske imovine u iznosu od 131.000 KM, primici od finansijske imovine u iznosu od 25.000 KM, primici od zaduživanja u iznosu od 5.150.000 KM, ostali primici u iznosu od 103.600 KM i neutrošena sredstva suficita iz ranijih godina u iznosu od 613.200 KM.

Najveće povećanje budžetskog okvira u odnosu na odobreni budžet odnosi se na primitke od zaduživanja u iznosu od 5.150.000 KM. Opština se kreditno zadužila na osnovu Odluka o dugoročnom zaduženju ("Službeni glasnik opštine Modriča broj: 2/22, 3/22 i 4/22) kod komercijalne banke u svrhu finansiranja započetih investicionih projekta (tačka 6.3.2.2. izvještaja).

Rebalansom budžeta planirani su rashodi za lična primanja u iznosu od 4.559.320 KM, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga u iznosu od 3.911.030 KM, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi u iznosu od 153.850 KM, subvencije u iznosu od 270.000 KM, grantovi u iznosu od 1.730.300 KM, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opštine u iznosu od 2.260.900 KM, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi u iznosu od 28.100 KM, rashodi po sudskim rješenjima u iznosu od 20.200 KM, transferi između ili unutar jedinica vlasti u iznosu od 26.800 KM, budžetska rezerva u iznosu od 10.000 KM, izdaci za nefinansijsku imovinu u iznosu od 6.164.870 KM, izdaci za finansijsku imovinu u iznosu od 10 KM, izdaci za otplatu dugova u iznosu od 451.160 KM i ostali izdaci u iznosu od 75.960 KM.

Nakon rebalansa budžeta izvršeno je 13 realokacija u ukupnom iznosu od 165.755 KM, od čega je 12 realokacija izvršeno u okviru iste potrošačke jedinice u iznosu 124.055 KM, a jedna realokacija između budžetskih korisnika u iznosu od 41.700 KM. U postupku pripreme i donošenja budžeta Opštine nisu uočene nepravilnosti, niti neusklađenosti sa propisima koji uređuju ovu oblast.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovane finansijske izvještaje za korisnike budžeta opštine Modriča za 2022. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17 i 17/22).

Međutim, Opština nije izvršila konsolidaciju pri sačinjavanju Konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2022. godinu kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer nije izvršila uključivanje entiteta koji su pod njenom kontrolom (Javno preduzeće "Srpski kulturni centar" d.o.o. Modriča, Javno preduzeće "Gradski bazen" d.o.o. Modriča, Javna ustanova "Kulturno-sportski centar" Modriča, Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Modriča, a.d. "Vodovod i kanalizacija - Modriča" Modriča i a.d. "Komunalac - Modriča" Modriča).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja uključuju entiteti koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01 – 31.12.2022. godine iskazano je u obrascu PIB – Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 – opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu (u daljem tekstu: PIB) i obrascu PIF – Periodični izvještaj o izvršenju po svim računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

Opština je u 2022. godini u obrascu PIB iskazala ukupne prihode i primitke u iznosu od 19.070.804 KM (rebalansom budžeta planirani u iznosu od 19.049.300 KM), dok su ukupni rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 18.577.726 KM (što je za oko 5,5% manje u odnosu na rebalans budžeta). Za odstupanja na pojedinim pozicijama na kojima je izvršenje veće u odnosu na iznos koji je rebalansom budžeta odobren izvršene su realokacije.

Skupština opštine Modriča je na redovnoj sjednici održanoj 31.05.2023. godine donijela Zaključak o usvajanju Izvještaja o izvršenju budžeta opštine Modriča za 2022. godinu.

6.1.1. Prihodi i primici

Opština je iskazala prihode i primitke u ukupnom iznosu od 20.092.258 KM, od čega na fondu 01 (budžet u užem smislu) iznos od 19.070.804 KM (prihodi 13.668.008 KM i primici 5.402.796 KM), na fondu 03 (fond grantova) iznos od 543.502 KM (odnosi se isključivo na prihode) i na fondu 05 (fond za posebne projekte) iznos od 477.952 KM (odnosi se isključivo na prihode).

6.1.1.1. Prihodi

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 10.490.161 KM. Najvećim dijelom ih čine porezi na lična primanja i prihodi od samostalnih djelatnosti u iznosu od 650.691 KM, porezi na imovinu u iznosu od 605.769 KM i indirektni porezi prikupljeni preko Uprave za indirektno oporezivanje BiH u iznosu od 9.168.670 KM.

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 2.099.135 KM. Čine ih najvećim dijelom prihodi od zakupa i rente u iznosu od 356.899 KM, naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga u iznosu od 1.369.073 KM i ostali neporeski prihodi u iznosu od 365.283 KM.

Opština je dobila saglasnosti nadležnog ministarstva za Plan utroška sredstava ostvaren prodajom šumskih sortimenata za 2022. godini i Program korišćenja sredstava posebnih namjena od vodnih naknada za 2022. godinu. Opština nije za 2022. godinu planirala utrošak sredstava ostvarenih po osnovu Zakona o zaštiti od požara.

Grantovi su iskazani u ukupnom iznosu od 549.431 KM i odnose se na grantove iz zemlje u iznosu od 521.831 KM i na grantove iz inostranstva u iznosu od 27.600 KM.

Najveći dio ovih grantova se odnosi na kapitalne grantove od UNDP za izvršene radove na objektu multifunkcionalne sale JU SŠC "Jovan Cvijić" Modriča (radovi finansirani iz sredstava UNDP-a po osnovu projekta energetske efikasnosti) u iznosu od 255.023 KM, Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica po osnovu sufinansiranja rekonstrukcije nekoliko ulica u Modriči u ukupnom iznosu od 178.339 KM, Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo po osnovu pomoći za kupovinu RTG aparata za JZU Dom zdravlja Modriča u iznosu od 28.000 KM i Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske po osnovu realizacije projekta „zelena ostrva“ u iznosu od 23.000 KM.

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 1.550.735 KM i najvećim dijelom ih čine transferi od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske u iznosu od 904.518 KM za sufinansiranje prava iz Zakona o socijalnoj zaštiti, Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske po osnovu realizacije projekta energetske efikasnosti iz sredstava IBRD za izvršene radove na objektu JU SŠC "Jovan Cvijić" Modriča u ukupnom iznosu od 557.952 KM i Ministarstva finansija Republike Srpske po osnovu pomoći za nabavku i ugradnju elektroinstalacija na objektu JP "Srpski kulturni centar" Modriča – iz donatorskih sredstava Vlade Republike Srbije (Opština je bila nosilac projekta i provela nabavku, a Ministarstvo finansija Republike Srpske izvršilo plaćanje) u iznosu od 58.906 KM.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u ukupnom iznosu od 5.402.796 KM, a odnose se na primitke od prodaje zemljišta u iznosu od 128.642 KM, primitke od stambenih objekata u iznosu od 1.200 KM, primitke od naplate zajmova datih radnicima i drugim fizičkim licima u iznosu od 18.771 KM, primitke od zaduživanja u iznosu od 5.150.000 KM, primitke od refundacija po osnovu bolovanja i porodijskog odsustva od fondova obaveznog socijalnog osiguranja u iznosu od 76.832 KM i na ostale primitke u iznosu od 27.351 KM.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 19.533.040 KM, od čega na fondu 01 iznos od 18.577.726 KM (rashodi 12.647.356 KM i izdaci 5.930.370 KM), na fondu 03 iznos od 397.362 KM (rashodi 54.233 KM i izdaci 343.129 KM) i na fondu 05 iznos od 557.952 KM (odnosi se isključivo na izdatke).

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani u ukupnom iznosu od 12.701.589 KM (na fondu 01 u iznosu od 12.647.356 KM i na fondu 03 u iznosu od 54.233 KM), a odnose se na tekuće rashode u iznosu od 12.672.627 KM i transfere između ili unutar jedinica vlasti u iznosu od 28.962 KM.

Tekuće rashode čine rashodi za lična primanja zaposlenih u iznosu od 4.506.800 KM, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga u iznosu od 3.760.510 KM, rashodi finansiranja i drugi finansijski rashodi u iznosu od 153.839 KM, subvencije u iznosu od 245.145 KM, grantovi u iznosu od 1.713.225 KM, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova u iznosu od 2.246.951 KM, rashodi finansiranja i rashodi transakcija razmjene između jedinica vlasti u iznosu od 29.597 KM i rashodi po sudskim rješenjima u iznosu od 16.560 KM.

Rashodi za lična primanja se odnose na rashode za bruto plate zaposlenih u iznosu od 3.497.364 KM, bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada u iznosu od 807.730 KM, naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata u iznosu od 93.469 KM i otpremnine i jednokratne pomoći

u bruto iznosu od 108.237 KM. Obuhvataju lična primanja zaposlenih u Opštinskoj upravi i ustanovama čiji je osnivač Opština.

Lična primanja zaposlenih u Opštinskoj upravi utvrđena su Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u Opštinskoj upravi Modriča, Odlukom o utvrđivanju visine osnovne plate funkcionera opštine Modriča od 09.11.2005. godine i Odlukom o izmjeni Odluke o utvrđivanju visine osnovne plate funkcionera opštine Modriča od 17.05.2019. godine i od 27.02.2020. godine.

Obračun plata izabranim licima vršen je na osnovu Odluke o utvrđivanju visine osnovne plate funkcionera u opštinskoj upravi Modriča. Navedenu odluku je donosio načelnik Opštine, što nije u skladu sa članom 17. stav (6) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 96/05 i 98/13), kojim je propisano da visinu plate funkcionera određuje skupština opštine jedinice lokalne samouprave.

JU Centar za socijalni rad Modriča nema usvojen interni akt kojim bi se tačno utvrdila visina i način ostvarivanja prava na lična primanja zaposlenih. Postojeća Odluka o razvrstavanju poslova po grupama složenosti poslova i utvrđivanje koeficijenata za obračun plate i drugih primanja zaposlenih u navedenoj javnoj ustanovi nije usklađena sa članom 18. stav (6) i članom 19. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 69/21 i 33/22).

Pravilnikom o obračunu plata i drugih ličnih primanja radnika u Javnoj predškolskoj ustanovi „Naša radost“ Modriča iz aprila 2022. godine utvrđene su platne grupe i platni koeficijenti koje se razlikuju u odnosu na propisane članom 15. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 82/22).

Rashode po osnovu korišćenja robe i usluga čine rashodi po osnovu zakupa u iznosu od 50.011 KM, utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga u iznosu od 272.720 KM, režijskog materijala u iznosu od 79.853 KM, materijala za posebne namjene u iznosu od 115.310 KM, tekućeg održavanja u iznosu od 515.976 KM, putovanja i smještaja u iznosu od 62.824 KM, stručnih usluga u iznosu od 439.022 KM, usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine u iznosu od 1.060.250 KM i ostali neklasifikovani rashodi u iznosu od 1.164.544 KM.

Rashodi stručnih usluga se odnose se rashode za usluge finansijskog posredovanja u iznosu od 20.016 KM, osiguranja u iznosu od 8.992 KM, informisanja i medija u iznosu od 165.795 KM, pravne i administrativne usluge u iznosu od 52.120 KM, kompjuterske usluge u iznosu od 14.390 KM i ostale stručne usluge u iznosu od 177.709 KM. Najveći dio rashoda za ostale stručne usluge se odnosi na izradu elaborata Šumskoprivredne osnove za šume u privatnoj svojini na području opštine Modriča u iznosu od 87.720 KM. Kako navedeni dokument predstavlja dugoročni strateški dokument koji pruža značajne informacije o budućim transakcijama po tom osnovu, kao i jedan od dokumenata za evidentiranje i procjenu vrijednosti šuma na teritoriji Opštine ovakav računovodstveni tretman nije u skladu sa članom 24. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 98/16, 115/17 i 118/18). Po tom osnovu za navedeni iznos precijenjeni su rashodi stručnih usluga, a potcijenjena nematerijalna proizvedena imovina.

U dijelu rashoda koji se odnose na usluge održavanja javnih površina i zaštitu životne sredine Opština nije donijela Program zajedničke komunalne potrošnje za 2022. godinu na način propisan članom 2. i 21. Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 124/11 i 100/17), jer pomenuti program ne sadrži sve rashode i nije usklađen sa izmjenama na pojedinim pozicijama planiranih rebalansom budžeta. Takođe, pomenuti program nije usvojen od strane Skupštine opštine Modriča, što nije u

skladu sa članom 88. Statuta opštine Modriča („Službeni glasnik opštine Modriča“, broj 5/17) i članom 21. stav (2) i (3) pomenutog zakona.

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi u cjelosti su iskazani na fondu 01 i odnose se na rashode po osnovu kamata na emitovane obveznice u iznosu od 94.192 KM i na rashode po osnovu kamata na primljene zajmove u zemlji u iznosu od 59.647 KM.

Subvencije se odnose na subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i na subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti saobraćaja i veza.

Grantovi se u potpunosti odnose na grantove u zemlji i iskazani su na fondu 01 u iznosu od 1.658.992 KM i na fondu 03 u iznosu od 54.233 KM. Najvećim dijelom se odnose na tekuće grantove neprofitnim subjektima u ukupnom iznosu od 673.377 KM, na ostale tekuće grantove u ukupnom iznosu od 808.290 KM, na kapitalne grantove neprofitnim subjektima u iznosu od 175.423 KM i na ostale kapitalne grantove u iznosu od 56.135 KM.

Tekući grantovi na fondu 01 se odnose na grantove političkim organizacijama i partijama u iznosu od 18.000 KM, humanitarnim organizacijama u iznosu od 67.571 KM, etničkim i vjerskim organizacijama u iznosu od 5.000 KM, sportskim i omladinskim organizacijama u iznosu od 429.617 KM, javnim nefinansijskim subjektima Gradski bazen Modriča u iznosu od 44.188 KM, organizacijama i udruženjima za afirmaciju porodice, zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica u iznosu od 57.886 KM, organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, nauke i kulture u iznosu od 21.671 KM, organizacijama i udruženjima u oblasti ekonomskog i privrednog razvoja u iznosu od 165.224 KM, javnim nefinansijskim subjektima u oblasti obrazovanja, zdravstva, socijalne zaštite i dr. u iznosu od 598.878 KM i ostalim neprofitnim subjektima u zemlji u iznosu od 65.631 KM.

Kapitalni grantovi na fondu 01 se odnose na grantove etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima u iznosu od 57.354 KM, neprofitnim subjektima u iznosu od 122.069 KM, udruženjima u iznosu od 6.000 KM i ostali kapitalni grantovi javnim nefinansijskim subjektima u iznosu od 9.902 KM.

Sredstva grantova su dijeljena prema zahtjevima korisnika granta, bez utvrđenih kriterijuma i uslova ostvarivanje prava na dodjelu. Opština je donijela Odluku o finansiranju programa i projekata udruženja građana – nevladinih organizacija (NVO) krajem oktobra 2022. godine („Službeni glasnik opštine Modriča“, broj 11/22).

Za dodjeljena sredstava granta udruženjima građana u iznosu od 57.886 KM, sportskim organizacijama i udruženjima u iznosu od 429.617 KM i etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima u iznosu od 62.354 KM Opština nije utvrdila kriterijume za raspodjelu sredstava grantova i sa korisnicima granta nisu potpisani ugovori. Pojedini korisnici grantova nisu dostavljali izvještaje o namjenskom utrošku sredstava granta kako je predviđeno članom 83. stav (2) Statuta opštine Modriča.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Opštine odnose se na doznake građanima u iznosu od 2.048.834 KM i na doznake pružaocima usluga socijalne zaštite u iznosu od 198.117 KM.

JU Centar za socijalni rad Modriča je u 2019. godini zaključio ugovor sa Poštama Srpske a.d. Banja Luka za isplate prava putem poštanskih uputnica. Provizija po tom osnovu je iskazana u iznosu od 31.457 KM i klasifikovana je kao doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opština, što nije u skladu sa članom 92. stav (8), odnosno članom 96. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Kao posljedica navedenog pomenuti rashodi su precijenjeni, a rashodi za usluge finansijskog posredovanja potcijenjeni za navedeni iznos.

Rashodi finansiranja i rashodi transakcija razmjene između jedinica vlasti najvećim dijelom u iznosu od 26.074 KM se odnose na rashode kamata za zajmove u okviru projekata

Svjetske banke za rekonstrukciju i obnovu Republike Srpske za sanaciju kanalizacionog sistema Opštine i projektu hitnog oporavka od poplava za rehabilitaciju lokalne javne infrastrukture prema Ministarstvu finansija Republike Srpske (tačka 6.3.2.2. izvještaja).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **odluke o utvrđivanju visine osnovne plate funkcionera u opštinskoj upravi donesu u skladu sa članom 17. stav 6) Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave,**
- **računovodstveni tretman vrijednosti elaborata Šumskoprivredne osnove za šume u privatnoj svojini na području opštine Modriča uskladi sa članom 24. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**
- **program zajedničke komunalne potrošnje utvrđuje na način propisan članom 2. i 21. Zakonom o komunalnim djelatnostima,**
- **donesu interni akti kojima bi se definisala pravila i kriterijumi za raspodjelu sredstava granta, te da se dostavljaju izvještaji o namjenskom utrošku sredstava granta u skladu sa članom 83. stav (2) Statuta opštine Modriča,**
- **klasifikacija rashoda po osnovu provizije za isplate putem poštanskih uputnica vrši u skladu sa članom 92. stav 8. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.**

Preporučuje se direktoru Javne ustanove Centar za socijalni rad Modriča da obezbijedi da se prava zaposlenih po osnovu zarada usklade sa pravima koja su definisana članom 18. i 19. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

Preporučuje se direktoru Javne predškolske ustanove „Naša radost“ Modriča da se platne grupe i platni koeficijenti utvrđeni Pravilnikom o obračunu plata i drugih ličnih primanja radnika usklade sa propisanim u članu 15. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 6.831.451 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu u iznosu od 6.306.433 KM, izdatke za otplatu dugova u iznosu od 451.142 KM i ostale izdatke u iznosu od 73.875 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani su na fondu 01 u iznosu od 5.405.352 KM, na fondu 03 u iznosu od 343.129 KM i na fondu 05 u iznosu od 557.952 KM. Ovi izdaci najvećim dijelom se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata u iznosu od 4.666.813 KM (najvećim dijelom za izgradnju gradskog bazena u iznosu od 2.958.956 KM, kao i za rekonstrukciju nekih ulica na teritoriji Opštine), za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata u iznosu od 1.432.112 KM (najvećim dijelom za izvršene radove na objektu JU Srednjoškolski centar "Jovan Cvijić" Modriča), za nabavku opreme u iznosu od 73.914 KM i za investiciono održavanje opreme u iznosu od 31.592 KM.

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u potpunosti na fondu 01 i odnose se na izdatke za otplatu glavnice duga po emitovanim obveznicima u iznosu od 388.484 KM i otplatu dugova prema Ministarstvu finansija Republike Srpske u iznosu od 62.658 KM (tačka 6.3.2.2. izvještaja).

Ostali izdaci se najvećim dijelom odnose na izdatke po osnovu transakcija sa drugim jedinicama vlasti (izdaci za naknade plata za vrijeme bolovanja i porodiljskog odsustva koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja).

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

Budžetski rezultat na fondu 01 iskazan je u iznosu od 4.254.858 KM (deficit). Na fondu 03 suficit je iskazan u iznosu od 146.140 KM a na fondu 05 deficit u iznosu od 80.000 KM.

Prihodi od primljenih grantova od Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica iskazani su na fondu 03 – fond grantova, dok su izdaci po tom osnovu iskazani na fondu 01 – budžet u užem smislu. Kao rezultat navedenog na fondu 01 je precijenjen deficit za iznos od 113.989 KM, dok je na fondu 03 precijenjen suficit za navedeni iznos.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u iznosu od 5.361.136 KM i odnosi se na fond 01 (najvećim dijelom po osnovu primitaka od zaduženja u iznosu od 5.150.000 KM). U neto finansiranje uključen je i iznos od 613.200 koji predstavlja raspodjelu suficita iz ranijih godina.

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju u obrascu PIF iskazana je u iznosu od 1.172.418 KM (na fondu 01 u iznosu od 1.106.278 KM, na fondu 03 u iznosu od 146.140 KM i na fondu 05 u negativnom iznosu od 80.000 KM). Nastala je kao razlika između ukupnih prihoda i primitaka iskazanih u iznosu od 20.092.258 KM i ukupnih rashoda i izdataka iskazanih u iznosu od 19.533.040 KM uvećano za izvršenu raspodjelu suficita iz ranijih perioda u iznosu od 613.200 KM. Iskazana pozitivna razlika u finansiranju na fondu 01 najvećim dijelom odnosi se na manje izvršenje izdataka za nefinansijsku imovinu u odnosu na planirane.

6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima

Na računovodstvenom fondu 01 Opština je u 2022. godini ostvarila prihode u iznosu od 13.668.008 KM (rebalansom budžeta planirani u iznosu od 13.639.700 KM) i primitke u iznosu od 5.402.796 KM (rebalansom budžeta planirani u iznosu od 5.409.590 KM).

Na računovodstvenom fondu 01 Opština je u 2022. godini ostvarila rashode u iznosu od 12.647.356 KM (97,5% u odnosu na rebalans budžeta) i izdatke u iznosu od 5.930.370 KM (88,6% u odnosu na rebalans budžeta).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

6.2.1.1. Prihodi (osim obračunskih)

Prihodi (osim obračunskih) su u bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 14.689.462 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove i transfere između budžetskih jedinica (za koje su objašnjenja navedena u tački 6.1.1.1. ovog izvještaja).

6.2.1.2. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 907.753 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja u iznosu od 158.883 KM, po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijske imovine u iznosu od 70.827 KM, dobitke od prodaje nepoizvedene stalne imovine u iznosu od 73.320 KM i pomoći u naturi iz inostranstva u iznosu od 575.879 KM.

Najveći dio prihoda od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja je knjižen na osnovu Izvještaja iz Jedinственe evidencije Poreske uprave Republike Srpske o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01 – 31.12.2022. godine (tabela dostavljena od strane Poreske uprave Republike Srpske o poreskim potraživanjima, a koja se odnose na Opštinu za navedeni period).

Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijske imovine odnose se na vrednovanje učešća Opštine u akcijskom kapitalu a.d. "Vodovod i kanalizacija – Modriča" Modriča i a.d. "Komunalac – Modriča" Modriča na dan 31.12.2022. godine na osnovu podataka sa Banjalučke berze hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Dobici od prodaje neproizvedene stalne imovine se najvećim dijelom odnose na dobitke ostvarene prodajom zemljišta u vlasništvu Opštine (dio prodanog zemljišta je bio računovodstveno evidentiran a jedan dio nije – posljedica nepostojanja potpunih podataka o imovini u vlasništvu Opštine i njeno evidentiranje u računovodstvenim evidencijama – tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Pomoći u naturi iz inostranstva najvećim dijelom se odnosi na pomoć u naturi od Fondacije Oberwallis za djecu našeg svijeta iz Švajcarske u vidu izgradnje 1. faze gradskog bazena u iznosu od 561.323 KM, kao i po osnovu ukidanja dugoročno razgraničenih prihoda po osnovu amortizacije donirane opreme JPU „Naša radost“ Modriča u iznosu od 14.161 KM.

6.2.2. Rashodi

6.2.2.1. Rashodi (osim obračunskih)

Rashodi (osim obračunskih) su u bilansu uspjeha iskazani u iznosu 12.701.589 KM, a čine ih tekući rashodi i transferi između i unutar jedinica vlasti (za koja su objašnjenja data u tački 6.1.2.1. ovog izvještaja).

6.2.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazana u iznosu od 2.304.248 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu amortizacije u iznosu od 1.960.719 KM, rashode od usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 231.494 KM i date pomoći u naturi u iznosu od 58.906 KM.

Rashodi po osnovu amortizacije odnose se na amortizaciju zgrada i objekata u iznosu od 1.735.384 KM, opreme u iznosu od 215.001 KM i nematerijalne imovine u iznosu od 10.333 KM. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine se odnose na rashode od usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja na osnovu evidencija Poreske uprave Republike Srpske, po osnovu korekcije potraživanja na osnovu evidencija opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika i na otpis dijela opreme koja nije u potpunosti bila amortizovana.

Date pomoći u naturi se odnose na nabavku i ugradnju elektroinstalacija na objektu JP "Srpski kulturni centar" Modriča – iz donatorskih sredstava Vlade Republike Srbije (Opština je bila nosilac projekta i provela nabavku, a Ministarstvo finansija Republike Srpske izvršilo plaćanje).

6.2.3. Finansijski rezultat

Finansijski rezultat za period 01.01 – 31.12.2022. godine u Bilansu uspjeha je iskazan kao pozitivan finansijski rezultat (dobitak) u iznosu od 591.374 KM.

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2022. godine iskazana je u neto iznosu od 48.929.985 KM. Čine je kratkoročna i dugoročna finansijska imovina i razgraničenja i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazani su u neto iznosu od 3.437.857 KM (bruto vrijednost u iznosu od 5.727.315 KM i ispravke vrijednosti u iznosu od 2.289.459 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u iznosu od 2.518.693 KM i odnose se na sredstva na trezorskim bankovnim računima u iznosu od 2.518.433 KM i na sredstva u blagajni u iznosu od 260 KM.

Kratkoročni plasmani iskazani su u neto iznosu od 30.811 KM (bruto vrijednost u iznosu od 119.885 KM i ispravka vrijednosti u iznosu od 89.075 KM), a čine ih dugoročni stambeni zajmovi dati radnicima i dugoročni zajmovi dati fizičkim licima koji dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u neto iznosu od 525.042 KM (bruto vrijednost u iznosu od 2.725.426 KM i ispravka vrijednosti u iznosu od 2.200.384 KM), a čine ih potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga u neto iznosu od 60.470 KM, potraživanja za kamate u iznosu od 11.554 KM, potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode u neto iznosu od 429.224 KM i potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana u iznosu od 23.794 KM.

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga najvećim dijelom se odnose na potraživanja Javne predškolske ustanove „Naša radost“ Modriča po osnovu boravka djece u vrtiću u iznosu od 15.964 KM, zatim na potraživanja po osnovu prodaje nepokretnosti (zemljišta) jednom privrednom društvu u Modriči u iznosu od 18.554 KM i na potraživanja od dva sportska kluba po osnovu pruženih usluga sportskih terena u Modriči u iznosu od 24.952 KM.

Potraživanja za kamate se odnose na potraživanja po osnovu kamata na stambene kredite date zaposlenim i kamata na zajmove date fizičkim licima. Opština je navedenu poziciju, kao i poziciju kratkoročno razgraničenih prihoda precijenila za iznos od 8.480 KM, zbog unaprijed obračunatih potraživanja po osnovu kamata na navedene kredite koji dospijevaju u roku od godinu dana, što nije u skladu sa članom 68. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, odnosno članom 106. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode najvećim dijelom se odnose na potraživanja za nenaplaćen porez na imovinu u iznosu od 166.053 KM, a koja su evidentirana su na osnovu Izvještaja iz Jedinствene evidencije Poreske uprave Republike Srpske o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01 – 31.12.2022. godine i na potraživanja za nenaplaćene naknade i takse u iznosu od 223.983 KM. Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana se odnose na potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana, evidentirana na osnovu Izvještaja iz Jedinствene evidencije Poreske uprave Republike Srpske o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01 – 31.12.2022. godine.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 230.445 KM, a najvećim dijelom u iznosu od 222.006 KM se odnose na razgraničene troškove po osnovu obaveza za kamate. Opština je na kontu razgraničenih troškova i na kontima obaveza po osnovu kamata iskazala unaprijed obračunate kamate na svoje finansijske obaveze (kreditne i obaveze po osnovu emitovanih obveznica), što nije u skladu sa članom 69. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, odnosno sa članom 93. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer se rashodi kamata iskazuju u periodu njihovog dospjeća. Za navedeni iznos precijenjeni su razgraničeni troškovi po osnovu obaveza, kao i obaveze po osnovu kamata na primljene zajmove i kamata na obveznice.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazana su u iznosu od 132.866 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja za

poreze, doprinose i neporeske prihode po zapisnicima iz poreskog knjigovodstva, rješenjima i knjižnim obavjestima u iznosu od 30.702 KM i na potraživanja po osnovu transfera od entiteta, odnosno na potraživanja od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske na ime isplata korisnicima socijalne pomoći (lične invalidnine i ostala socijalna davanja), a na osnovu podataka kojima raspolaže JU Centar za socijalni rad Modriča u iznosu od 86.308 KM.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se u okviru pozicije kratkoročnih razgraničenja evidentiranja vrše u skladu sa članom 68. stav (3) i 69. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, odnosno članom 93. stav (1) i (2), članom 106. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.1.2. Stalna imovina

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.819.333 KM i najvećim dijelom se odnosi na dugoročne plasmane. Dugoročne plasmane čine akcije i učešća u kapitalu u zavisnim ili povezanim licima u iznosu od 1.698.575 KM i dugoročni zajmovi u iznosu od 77.191 KM.

Akcije i učešća u kapitalu se odnose na vrijednost akcija i udjela u zavisnim ili povezanim licima Javno preduzeće "Srpski kulturni centar" d.o.o. Modriča, Javno preduzeće "Gradski bazen" d.o.o. Modriča, Javna ustanova "Kulturno-sportski centar" Modriča, Javna zdravstvena ustanova Dom zdravlja Modriča, a.d. "Vodovod i kanalizacija – Modriča" Modriča i a.d. "Komunalac – Modriča" Modriča.

Opština je utvrdila vrijednost svog učešća u akcijskom kapitalu a.d. "Vodovod i kanalizacija – Modriča" Modriča i a.d. "Komunalac – Modriča" Modriča na dan 31.12.2022. godine na osnovu podataka sa Banjalučke berze hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka. Posljednje trgovanje akcijama a.d. "Komunalac – Modriča" Modriča je bilo u novembru 2021. godine, a akcijama a.d. "Vodovod i kanalizacija – Modriča" Modriča u decembru 2020. godine. Na osnovu tako utvrđene tržišne cijene akcija pomenutih privrednih društava Opština je povećala vrijednost svoje imovine za ukupno 94.881 KM. Za privredno društvo a.d. "Vodovod i kanalizacija – Modriča" Modriča ukupno povećanje vrijednosti je u iznosu od 24.054 KM i knjiženo je u obračunskom periodu 2021. godine povećanjem pozicije akcija i učešća u kapitalu i pozicije ostalih prihoda po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijske imovine. Za privredno društvo a.d. "Komunalac – Modriča" Modriča ukupno povećanje vrijednosti je u iznosu od 70.827 KM i knjiženo je u obračunskom periodu 2022. godine takođe povećanjem pozicije akcija i učešća u kapitalu i pozicije ostalih prihoda po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijske imovine.

Navedeni način knjiženja povećanja vrijednosti kapitala entiteta koji su pod značajnim uticajem Opštine nije u skladu sa članom 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Pozicija revalorizacionih rezervi je potcijenjena za ukupan iznos od 94.881 KM, dok su pozicije ostalih prihoda po osnovu usklađivanja vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskog rezultata ranijih godina precijenjene za 70.827 KM, odnosno 24.054 KM.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. izvještaja prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2022. godinu Opština nije izvršila konsolidaciju privrednih društava i javnih ustanova u kojima posjeduje akcije ili učešća u kapitalu.

Dugoročni zajmovi se odnose na dugoročne zajmove date radnicima i drugim fizičkim licima u ranijim periodima.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u neto iznosu od 43.672.795 KM (bruto iznos od 62.390.625 KM i ispravka vrijednosti u iznosu od 18.717.830 KM), a najvećim dijelom se odnosi na proizvedenu stalnu imovinu iskazanu u neto iznosu od

41.467.574 KM, neproizvedenu stalnu imovinu iskazanu u neto iznosu od 646.424 KM i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi iskazanu u iznosu od 1.558.797 KM.

Proizvedenu stalnu imovinu čine zgrade i objekti u neto iznosu od 40.849.476 KM, oprema u neto iznosu od 592.392 KM i nematerijalna proizvedena imovina u neto iznosu od 25.706 KM.

Opština je izdala u zakup određeni broj stanova u vlasništvu Opštine. Navedenu imovinu Opština ne iskazuje kao investicionu imovinu, što nije u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

U toku 2022. godine najveće povećanje na poziciji zgrada i objekata odnosi se na stavljanje u upotrebu gradskog bazena u Modriči u vrijednosti od 4.312.256 KM. Navedeno aktiviranje izvršeno je na osnovu zapisnika komisije za tehnički prijem od 03.11.2022. godine, izvještaja komisije za tehnički prijem od 17.11.2022. godine i rješenja – upotrebne dozvole za pomenuti bazen od 25.11.2022. godine.

U toku 2022. godine Opština je izvršila ulaganja u iznosu od 15.644 KM na ime rekonstrukcije pružnog prelaza u gradskoj zoni (pruga Šamac – Doboj). Rekonstrukcija je obuhvatila neophodnu izmjenu željezničkog kolosjeka, uklapanje sa sjecištem drumskog puta i obezbjeđivanje prelaza (rampa i svjetlosna i zvučna signalizacija). Navedeno ulaganje iskazano je na bilansnoj poziciji željezničke pruge, iako je u pitanju rekonstrukcija prelaza koji je u vlasništvu i nadležnosti Željeznica Republike Srpske a.d. Doboj. Kako navedeno ulaganje ne predstavlja izgradnju novog željezničkog kolosjeka i kako je pomenuti pružni prelaz u vlasništvu Željeznica Republike Srpske a.d. Doboj navedeno ulaganje predstavlja ulaganja na tuđim nekretnimama, postrojenjima i opremi. Za navedeni iznos precijenjena je pozicija željezničke pruge, a potcijenjena pozicija ostala ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Najveće ulaganje na opremi u toku 2022. godine odnosilo se na nabavku opreme za video nadzor na teritoriji Modriče u iznosu od 72.601 KM i na kupovinu peći za centralno grijanje za potrebe vrtića u Modriči u iznosu od 30.280 KM. Otpisi opreme u 2022. godini (na osnovu izvršenog redovnog godišnjeg popisa) iznosili su 83.120 KM nabavne i 80.409 KM ispravke vrijednosti.

Neproizvedena stalna imovina se najvećim dijelom odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu od 644.937 KM. U toku 2022. godine došlo je do povećanja vrijednosti zemljišta u vlasništvu Opštine u iznosu od 48.990 KM po osnovu primljenih donacija od dva fizička lica.

U Opštini postoji nefinansijska imovina koja datira iz ranijih godina, a koja zbog određenih propusta knjigovodstveno nije evidentirana (dio objekata visokogradnje, lokalni putevi, gradske ulice i zemljište). Reviziji nije prezentovana knjigovodstvena ili druga dokumentacija koja bi ukazala na razloge neevidentiranja nefinansijske imovine u stalnim sredstvima (objekti visokogradnje, putna infrastruktura i zemljište) u knjigovodstvenim evidencijama Opštine.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi se odnosi na vrijednost ulaganja u izgradnju vodovodne i kanizacione mreže u prigradskim naseljima u Modriči u ukupnom iznosu od 1.183.968 KM i na vrijednost ulaganja u izgradnju fiskulturne sale u mjesnoj zajednici Skugrić. U toku 2022. godine najveće aktivnosti su se odvijale na izgradnji gradskog bazena u Modriči. Ukupna ulaganja u navedenom periodu su iznosila 3.622.365 KM od čega se iznos od 561.323 KM odnosi na donaciju udruženja Oberwallis Švajcarska, dok su preostala ulaganja izvršena najvećim dijelom iz kreditnih sredstava (tačka 6.2.1.2. i 6.3.2.2. izvještaja).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **povećanje vrijednosti kapitala entiteta koji su pod značajnim uticajem Opštine vrši u skladu sa članom 78. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,**
- **stalna imovina koja se izdaje u zakup iskazuje kao investiciona imovina u skladu sa članom 23. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**
- **izvrši reklasifikacija ulaganja sa pozicije željezničkih pruga na poziciju ostalih ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi u skladu sa članom 40. i 41. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**
- **priznavanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima koju koristi vrši u skladu sa paragrafom 14. i 21. MRS-JS 17 – Nekretnine postrojenja i oprema.**

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Opštine je na dan 31.12.2022. godine iskazana u iznosu od 48.929.985 KM, a odnosi se na kratkoročne obaveze i razgraničenja, dugoročne obaveze i razgraničenja i vlastite izvore.

6.3.2.1. Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 2.368.561 KM, a najvećim dijelom se odnose na kratkoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti u iznosu od 399.344 KM, obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana u iznosu od 306.751 KM, obaveze za lična primanja zaposlenih u iznosu od 364.094 KM, obaveze iz poslovanja u iznosu od 814.393 KM, obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove u iznosu od 196.887 KM, obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike u iznosu od 182.694 KM, kratkoročno razgraničeni prihodi u iznosu od 8.480 KM i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 79.472 KM.

Kratkoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti se odnose na dio obaveza po osnovu otplate glavnice obveznica emitovanih u 2020. godini koje dospijevaju na naplatu u roku od godinu dana (u toku 2023. godine).

Obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana se odnose na dospjeća otplata dugoročnih kredita u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja.

Obaveze za lična primanja zaposlenih odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za decembar 2022. godine u iznosu od 307.619 KM, kao i na obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći za decembar 2022. godine u iznosu od 56.475 KM.

Obaveze iz poslovanja se najvećim dijelom odnose na obaveze za nabavku roba i usluga u zemlji u iznosu od 346.664 KM, za nabavku stalne imovine u zemlji u iznosu od 323.488 KM, na obaveze prema fizičkim licima u zemlji u iznosu od 42.423 KM i na obaveze za primljene avanse u zemlji u iznosu od 77.101 KM.

Obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove se odnose na unaprijed obračunate obaveze po osnovu nedospjelih kamata na obveznice i kamata na zajmove (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Obaveze za doznake na ime socijalne zaštite najvećim dijelom u iznosu od 174.009 KM se odnose na obaveze po osnovu doznaka na ime socijalne zaštite koje isplaćuje JU Centar za socijalni rad Modriča.

Kratkoročno razgraničeni prihodi se odnose na unaprijed obračunate prihode od kamata na kredite date radnicima i drugim fizičkim licima, a koji dosijevaju na naplatu u roku od godinu dana (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se najvećim dijelom odnose na obaveze po zajmovima primljenim od entiteta koji dospijevaju na naplatu do godinu dana u iznosu od 49.658 KM i na unaprijed obračunate obaveze po osnovu nedospjelih kamata na zajmove primljene od entiteta u iznosu od 25.119 KM (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Do kraja roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja od ukupnog iznosa kratkoročnih obaveza na dan 31.12.2022. godine izmireno je ukupno 1.013.829 KM.

6.3.2.2. Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu od 9.021.203 KM, a odnose se na dugoročne finansijske obaveze u iznosu od 7.681.822 KM, dugoročna rezervisanja i razgraničenja u iznosu od 102.402 KM i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 1.236.979 KM.

Dugoročne finansijske obaveze se odnose na dugoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti u iznosu od 2.761.573 KM i na dugoročne obaveze po zajmovima u iznosu od 4.920.249 KM.

Dugoročne obaveze po osnovu hartija od vrijednosti se odnose na obaveze po osnovu emisije obveznica u ukupnom iznosu od 4.000.000 KM. Odlukom o dugoročnom zaduženju od 30.10.2019. godine, opština Modriča se zadužila prvom emisijom obveznica na domaćem tržištu kapitala u iznosu od 4.000.000 KM. Emitovano je 40.000 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznici. Emisijom obveznica ostvarena je emisiona premija u iznosu od 204.000 KM (nominalna kamatna stopa 3%, a procijenjena efektivna 2,77%). Ostvarena premija se amortizuje po efektivnoj kamatnoj stopi tokom cijelog vijeka otplate emitovanih obveznica. Obaveza po ovom osnovu teče od dana upisa emisije obveznica u Centralni registar hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, tj. od 21.01.2020. godine kada je izvršena registracija prve emisije obveznica emitenta Opštine Modriča (OSMR-O-A). U cilju obezbjeđenja urednog plaćanja obaveza po osnovu emitovanih obveznica, Opština je izdala 40 bjanko mjenica i mjenično ovlaštenje koje je predato Centralnom registru hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka. Prenos sredstava po osnovu emitovanih obveznica na račun opštine izvršen je 15.01.2020. godine. Dospjeće posljednjeg anuiteta je u januaru 2030. godine.

Dugoročne obaveze po zajmovima se odnose na obaveze po osnovu zaključena dva ugovora o sa Fondom za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske za realizaciju projekata „Unapređenje energetske efikasnosti na objektu Predškolska ustanova Naša radost, Modriča“ sredstvima zajma, kao i za realizaciju projekta „Energetska efikasnost u BiH – dodatno finansiranje na objektu JU Srednjoškolski centar Jovan Cvijić Modriča“. Prvi ugovor je zaključen u avgustu 2018. godine, a drugi u decembru 2020. Ukupna početna vrijednost oba projekta je iznosila 105.000 KM. Otplata prvog ugovora se završava u 2023. godini i preostao je dio koji se odnosi na tekuća dospjeća, dok je preostali dugoročni dio otplate drugog ugovora u iznosu od 64.000 KM. U objavljenom izvještaju o stanju duga na dan 31.12.2022. godine („Službeni glasnik Opštine Modriča“, broj 4/22) nije uključen dio koji se odnosi na obaveze po navedenim ugovorima za realizaciju projekata, što nije u skladu sa članom 72. stav (1) i (2) Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 i 90/21).

Preostali dio obaveza po dugoročnim zajmovima odnosi se na obavezu po osnovu potpisanog i relizovanog ugovora sa Sparkasse Bank dd BiH, Sarajevo. Ugovor je zaključen u julu 2022. godine na ukupan iznos od 5.150.000 KM sa rokom otplate do jula 2032.

godine. Stanje dugoročnog dijela duga po ovom ugovoru iznosi 4.821.176 KM. Period mirovanja otplate kredita (grace period) je trajao do maja 2023. godine.

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 102.402 KM, odnose se na donirana sredstva kod JU Centar za socijalni rad Modriča u iznosu od 68.314 KM (putničko vozilo u vrijednosti od 66.629 KM i računarska oprema u vrijednosti od 1.685 KM) i donirana sredstva kod Javne predškolske ustanove „Naša radost“ Modriča u iznosu od 34.088 KM (donirana oprema).

Od momenta stavljanja u upotrebu doniranog vozila (u aprilu 2017. godine) JU Centar za socijalni rad Modriča nije vršio ukidanja dugoročnih rezervisanja za donirano vozilo kako je to propisano članom 109. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Uzimajući u obzir amortizacionu stopu za motorna vozila propisanu Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16) utvrđeno je da su dugoročno razgraničeni prihodi precijenjeni, a prihodi po osnovu pomoći u naturi, odnosno neraspoređeni rezultat ranijih godina potcijenjeni za iznos od 53.729 KM.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnose se na obaveze po osnovu Ugovora o podkreditu br. 13 po „Hitnom projektu oporavka od poplava“ za rehabilitaciju lokalne javne infrastrukture u opštinama pogođenim poplavama u iznosu 1.220.468 KM i Ugovora u okviru projekta Svjetske banke za rekonstrukciju i obnovu Republike Srpske za sanaciju kanalizacionog sistema Opštine u iznosu od 16.516 KM.

Ugovorom o podkreditu br. 13 zaključenim 28.12.2015. godine sa Vladom Republike Srpske, odnosno Ministarstvom finansija Republike Srpske po „Hitnom projektu oporavka od poplava“ za rehabilitaciju lokalne javne infrastrukture u opštinama pogođenim poplavama Opština je realizovala kreditno zaduženje od 450.265 SDR (specijalna prva vučenja) ili 1.093.351 KM na dan 13.10.2015. godine. Aneksom broj I Ugovora o podkreditu od 21.05.2017. godine povećan je iznos zaduženja na 571.265 SDR ili 1.423.168 KM, dok je Aneksom broj II Ugovora o podkreditu od 06.11.2017. godine povećan iznos zaduženja na 591.335 SDR ili 1.473.168 KM. Rok otplate ovog kredita je februar 2039. godine.

Ugovorom o namjenskom beskamratnom kreditu od 07.07.1998. godine za sanaciju kanalizacionog sistema Opštine u okviru projekta Svjetske banke za rekonstrukciju i obnovu Republike Srpske, zaključenog sa Vladom Republike Srpske, odnosno Kancelarijom Republike Srpske za koordinaciju projekata Svjetske banke za rekonstrukciju Republike Srpske, Opštini su odobrena sredstva u iznosu od 21.200 USD, sa rokom otplate 30 godina i grejs periodom od sedam godina, obračunato po dnevnom kursu valute na dan isplate. Aneksom B Ugovora o namjenskom kreditu od 31.01.2001. godine povećan je iznos zaduženja na 29.584 USD. U skladu sa Planom otplate kredita grejs period se računa od 01.01.2001. godine, a kredit se otplaćuje u periodu od 23 godine počev od 2008. godine u jednakim godišnjim ratama od 1.286 USD.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- ***vrši objavljivanje izvještaja o stanju duga i garancijama u skladu sa članom 72. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske,***
- ***u skladu sa članom 109. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike vrši ukidanje dugoročnih rezervisanja za donirano motorno vozilo, srazmjerno obračunatoj amortizaciji.***

6.3.2.3. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori iskazani su u iznosu od 37.540.221 KM, a čine ih trajni izvori sredstava u iznosu od 1.890.693 KM, finansijski rezultat ranijih godina u iznosu od 35.058.154 KM i finansijski rezultat (dobitak) tekuće godine u iznosu od 591.374 KM. Trajne izvore sredstava

čini vrijednost imovine koja ne podliježe obračunu amortizacije, a čija vrijednost je utvrđena u ranijim obračunskim periodima.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne evidencije su na dan 31.12.2022. godine iskazane u ukupnom iznosu od 4.293.223 KM, a odnose se na vrijednost datih garancija u iznosu od 51.500 KM i na ostalu vanbilansnu aktivu/pasivu u iznosu od 4.241.723 KM.

Ostala vanbilansna aktiva/pasiva se odnosi na evidentirane hartije od vrijednosti van prometa (mjenice) koje su date kao obezbijeđenje plaćanja kod realizacije kreditnih zaduženja Opštine (Ugovora o podkreditu br. 13 potpisanog sa Ministarstvom finansija Republike Srpske po „Hitnom projektu oporavka od poplava“ za finansiranje sanacije i rekonstrukcije lokalne infrastrukture oštećene usljed poplava, po osnovu odobrenih kreditnih sredstava Svjetske banke – Međunarodne asocijacije za razvoj u iznosu od 1.251.800 KM).

Odlukom o dugoročnom zaduženju od 30.10.2019. godine, opština Modriča se zadužila prvom emisijom obveznica na domaćem tržištu kapitala u iznosu od 4.000.000 KM. U cilju obezbjeđenja urednog plaćanja obaveza po osnovu emitovanih obveznica, Opština je izdala 40 bjanko mjenica i mjenično ovlašćenje koje je predato Centralnom registru hartija od vrijednosti.

Kako su sve prethodno navedene dugoročne obaveze već evidentirane na pozicijama obaveza (tačka 6.3.2.2. izvještaja) evidentiranje izdatih mjenica (ili drugih vidova obezbjeđenja otplate tih obaveza) u okviru vanbilansne evidencije nije u skladu sa članom 92. stav (1) Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se na pozicijama vanbilansne evidencije evidentiraju poslovni događaji koji nemaju direktnog uticaja na obaveze već samo predstavljaju mogućnost za takav uticaj u budućnosti u skladu sa članom 92. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazano je stanje gotovine na kraju obračunskog perioda u iznosu od 2.518.693 KM. Ukupni novčani prilivi iskazani su u iznosu od 19.988.075 KM, dok su ukupni novčani odlivi iskazani u iznosu od 18.672.601 KM. Stanje gotovine na početku obračunskog perioda iznosilo je 1.172.911 KM, dok su ostale promjene na saldu gotovine bile u iznosu od 30.308 KM.

Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti prikazani su u iznosu od 14.689.462 KM, od čega se na prilive gotovine po osnovu poreskih i neporeskih prihoda odnosi iznos od ukupno 12.589.296 KM. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti iznose ukupno 11.915.025 KM.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti su iskazani u iznosu od 148.613 KM, dok su odlivi po istom osnovu iskazani u iznosu od 6.306.433 KM. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja su u 2022. godini iskazani u iznosu od 5.150.000 KM, dok su odlivi po istom osnovu iskazani u iznosu od 451.142 KM i u potpunosti se odnose na odlive po osnovu otplate dugova.

Bilans novčanih tokova je sastavljen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17 i 17/22).

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je, u skladu sa odredbama MRS – JS 1 *Prezentacija finansijskih izvještaja*, paragrafi 15. c i 38 objelodanjeno da su finansijski izvještaji Opštine sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, uz pretpostavku da Opština neće obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti. Revidirani finansijski izvještaji ne ukazuju da je pomenuto načelo narušeno.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu pisane informacije o stanju sudskih sporova na dan 31.12.2022. godine dostavljene od strane Opštine, a na osnovu informacija Pravobranilaštva Republike Srpske, protiv Opštine je vođena ukupno osam sudskih sporova čija je procijenjena vrijednost, bez troškova sudskih postupaka i zateznih kamata, oko 1.657.000 KM.

Od navedenog iznosa najznačajniji sudski spor je tužba Trend d.o.o. Modriča protiv Opštine radi naknade štete (parnični postupak). Tužbeni zahtjev po ovom osnovu iznosi 1.521.516 KM. Postupak je trenutno u prekidu zbog smrti tužitelja. Postupak će biti nastavljen na zahtjev nasljednika.

Takođe, vrijednost tužbenog zahtjeva jednog fizičkog lica protiv Opštine na ime naknade za eksproprijaciju iznosi 70.739 KM. Rješenjem Osnovnog suda u Modriči utvrđena je odgovornost Opštine u ovom postupku na što je Opština uložila žalbu. Procjena je da će navedeni iznos Opština morati isplatiti u skorijem periodu. Opština nije izvršila rezervisanja za sudske sporove za koje se očekuje da u narednom periodu budu presuđeni na teret Opštine, kako je propisano članom 82. stav (3) i (5) i članom 84. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Rukovodstvo Opštine, kao i pravni zastupnici smatraju da ishodi ostalih sporova neće imati materijalno značajan uticaj na finansijske izvještaje Opštine u budućnosti.

U napomenama uz finansijske izvještaje navedene su najvažnije informacije o sudskim sporovima koji su vođeni protiv Opštine i koje Opština vodi protiv drugih lica na dan sastavljanja finansijskih izvještaja.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se za sudske sporove za koje je na osnovu procjena pravnih zastupnika izvjesno da će biti presuđeni na teret Opštine vrše rezervisanja u skladu sa članom 82. stav (3) i (5) i članom 84. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2022. godinu sačinjena su i pisana obrazloženja (Napomene) za period 01.01 – 31.12.2022. godinu, koja pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatna pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Vedran Stanetić, s.r.

Branislavka Jovandić, s.r.